

Arnika, Chlumova 17, 130 00 Praha 3, tel./fax: 222 781 471, <http://arnika.org>
Kampaň Budoucnost bez jedů, <http://bezjedu.arnika.org>

Tabulky s žebříčky největších znečišťovatelů podle IRZ pro kraj Vysočina (hlášení za rok 2007)

V kolonce „Trend“ je vždy označeno, zda příslušná provozovna v porovnání s rokem 2006 úniky či přenosy škodlivých látek zvýšila či snížila. Pomlčka je u firem, které minulý rok v žebříčku nefigurovaly, prázdná kolonka znamená přibližně stejný údaj jako v loňském roce.

Tabulka 1 – karcinogenní látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných IARC (Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny) jako **karcinogenní (1)** obsažených v celkových **únicích** do ovzduší, vody a půdy podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2007 (<http://www.irz.cz>). Do **skupiny 1** náležejí následující chemické látky anebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium a vinylchlorid**. Látky ethylenoxid a azbest byly hlášeny pouze jako přenos v odpadech, proto se do této tabulky nepromítly.

Pořadí	Organizace	Provozovna	Lokalita	Množství v kg	Trend
1.	KRONOSPAN OSB, s.r.o.	KRONOSPAN OSB	Jihlava	11384,00	↑
2.	Dřevozpracující družstvo	Dřevozpracující družstvo	Lukavec	8560,00	-
3.	KRONOSPAN CR, s.r.o.	KRONOSPAN CR	Jihlava	4673,10	↓
4.	Sklo Bohemia, a.s.	Sklo Bohemia, a.s.	Světlá n./Sáz.	26,00	

Tabulka 2 – rakvinotvorné či pravděpodobně rakvinotvorné látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných IARC (Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny) jako **karcinogenní (1), pravděpodobně (2A) a možná (2B) karcinogenní pro člověka** obsažených v celkových **únicích** do ovzduší, vody a půdy podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2007 (<http://www.irz.cz>). Do **skupiny 1** náležejí následující chemické látky anebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium a vinylchlorid**. Do **skupin 2A a 2B** náležejí následující chemické látky anebo jejich sloučeniny hlášené do IRZ: **1,2,3,4,5,6- hexachlorcyklohexan (HCH), 1,2-dichlorethan (DCE), dichlordifenyltrichlorethan (DDT), dichlormethan (DCM), ethylbenzen, heptachlor, hexachlorbenzen (HCB), chloralkany (C10-13), lindan, naftalen, nikl, olovo, pentachlorbenzen, polychlorované bifenyly (PCB), rtuť, styren, tetrachlorethylen, tetrachlormethan (TCM), trichlorethylen a trichlormethan**. O HCH, DDT, heptachloru a lindanu nebyla do IRZ za rok 2007 ohlášena žádná data. U ethylenoxidu a pentachlorbenzenu byl hlášen pouze přenos v odpadech. Z látek ohlašovaných do IRZ by do této skupiny patřil chlordan (2B), chlordekon (2B), mirex (2B) a toxafen (2B). U žádné z těchto látek však nebyly hlášeny úniky a ani přenosy.

Tabulka zahrnuje pouze emise. Nejsou zde zohledněny celkové přenosy (v odpadech a odpadních vodách), které na první místa katapultují společnosti zabývající se např. likvidací olova ze starých autobaterií. Více na <http://bezjedu.arnika.org/irz.shtml>.

Poř.	Organizace	Provozovna	Lokalita	Množství v kg	Trend
1.	KRONOSPAN OSB, s.r.o.	KRONOSPAN OSB	Jihlava	11384,0	↑
2.	Dřevozpracující družstvo	Dřevozpracující družstvo	Lukavec	8560,0	-
3.	ACO Industries, k.s.	ACO Industries, k.s.	Přibyslav	5882,6	↓
4.	MOTORPAL, a.s.	závod 01 Jihlava	Jihlava	5631,0	↑
5.	KRONOSPAN CR, s.r.o.	KRONOSPAN CR	Jihlava	4673,1	↓
6.	DUNO CS s.r.o.	Moraveč	Pelhřimov	3155,0	↑
7.	Snaha, kožeděl. druž. Brtnice	Snaha, kožeděl. druž. Brtnice	Brtnice	2389,0	
8.	Sklo Bohemia, a.s.	Sklo Bohemia, a.s.	Světlá n. Sáz.	693,0	↓

Tabulka 3 – reprotoxické látky

Tento průmyslový provoz v kraji Vysočina v roce 2007 vypustil nejvíce reprotoxických látek (poškozujících rozmnožování), kromě oxidu uhelnatého:

Pořadí	Organizace	Provozovna	Lokalita	Množství v kg	Trend
1.	Sklo Bohemia, a.s.	Sklo Bohemia, a.s.	Světlá n./Sáz.	26,00	

Tabulka 4 – mutagenní látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných jako **mutagenní** obsažených v celkových **únicích** do ovzduší, vody a půdy podle dat zveřejněných v IRZ za rok 2007 (<http://www.irz.cz>). Zařazení látek mezi **mutagenní** vychází z profilů látek uvedených na internetových stránkách Integrovaného registru znečišťování v roce 2008. Do **skupiny mutagenních látek** náleží následující chemické látky anebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **anthracen, 1,2-dichlorethan, ethylenoxid, fenoly, formaldehyd, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), trichlorethylen a vinylchlorid**. U ethylenoxidu byl hlášen do IRZ za rok 2007 pouze přenos v odpadech, proto se do této tabulky nepromítl. V případě anthracenu nebyly ohlášeny žádné úniky.

Pořadí	Organizace	Provozovna	Lokalita	Množství v kg	Trend
1.	KRONOSPAN OSB, s.r.o.	KRONOSPAN OSB	Jihlava	11384,0	↑
2.	Dřevozpracující družstvo	Dřevozpracující družstvo	Lukavec	8560,0	
3.	KRONOSPAN CR, s.r.o.	KRONOSPAN CR	Jihlava	4673,1	↓

Tabulka 5 – skleníkové plyny

Pořadí provozoven podle množství **skleníkových plynů** v přepočtu na jejich potenciál přispívat ke skleníkovému efektu v celkových únicích do ovzduší podle dat zveřejněných v IRZ za rok 2007 (<http://www.irz.cz>). Protože prvních 10 míst odráží jenom emise CO₂, jsou údaje v tunách.

Koeficienty přepočtu na potenciál přispívat ke skleníkovému efektu pro jednotlivé plyny jsou: pro oxid uhličitý = 1, pro oxid dusný = 310 a pro metan = 21.

Pořadí	Organizace	Provozovna	Lokalita	Množství v tunách	Trend
1.	ŽDAS, a.s.	ŽDAS, a.s.	Žďár n. Sázavou	124683,3	↑
2	RWE Transgas Net, s.r.o.	Kompresní stanice Kralice nad Oslavou	Rapotice	2737,6	↑

Tabulka 6 – látky způsobující kyselé srážky

Průmyslové provozování, jež vypustily v r. 2007 v kraji Vysočina nejvíce plynů způsobujících kyselé srážky:

Pořadí	Organizace	Provozovna	Lokalita	Množství v kg	Trend
1.	ŽDAS, a.s.	ŽDAS, a.s.	Žďár nad Sázavou	561622,9	↓
2	Dřevozpracující družstvo	Dřevozpracující družstvo	Lukavec	388221,0	↑
3.	KRONOSPAN CR, s.r.o.	KRONOSPAN CR	Jihlava	333065,6	↑
4.	Sklo Bohemia, a.s.	Sklo Bohemia, a.s.	Světlá nad Sázavou	120779,0	↓
5.	Provem a.s. Havlíčkův Brod	Kojetín	Havlíčkův Brod	64846,7	↑
6.	ADW AGRO, a.s.	provoz Vladislav	Vladislav	55400,0	↓
7.	TXP Brno, s.r.o.	Farma pro výkrm prasat Martínkov	Martínkov	54525,0	-
8.	AGROFARM, a.s.	Záblatí	Osová Bítýška	49066,0	
9.	JHYB s.r.o.	šlechtitelský chov prasat Jakubický dvůr	Křižanov	47936,0	↑
10.	ADW AGRO, a.s.	provoz Nový Teleckov	Nový Teleckov	47830,0	↓

Tabulka 7 – látky nebezpečné pro vodní organismy

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných jako **nebezpečné pro vodní organismy** obsažených v celkových únicích do vody dat zveřejněných v IRZ za rok 2007 (<http://www.irz.cz>). Látky, podle kterých jsme hodnotili toto kritérium jsme vybírali podle tzv. R vět, jež stručně popisují vlastnosti dané látky z hlediska rizikovosti pro životní prostředí. Do této skupiny látek náležejí následující chemické látky anebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **1,1,2,2-tetrachlorethan, 1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH), amoniak, arsen a sloučeniny, bromované difenylétery (PBDE), DDT, endrin, heptachlor, hexachlorbenzen, chlór, chloralkany (C10-13), chrom a sloučeniny, kadmium a sloučeniny, kyanidy, kyanovodík, lindan (γ-HCH), měď a sloučeniny, naftalen, nikl a sloučeniny, olovo a sloučeniny, pentachlorbenzen (PeCB), pentachlorfenol (PCP), polychlorované bifenyly (PCB), polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), rtuť a sloučeniny, tetrachlorethylen, tetrachlormethan (TCM), trichlorbenzeny (TCB), trichlorethylen a zinek a sloučeniny**. V případech 1,1,2,2-tetrachlorethanu, amoniaku, chlóru, kyanovodíku, pentachlorfenolu, tetrachlorethylenu, tetrachlormethanu, trichlorbenzenů a trichlorethylenu ohlašování úniků do vody do IRZ zákon nevyžaduje, a proto o jejich únicích v této veřejně dostupné databázi nejsou žádná data. O DDT, endrinu, heptachloru. O únicích 1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexanu, bromovaných difenyléterů (PBDE), hexachlorbenzenu, naftalenu, pentachlorbenzenu a PCB do vody nebyla do IRZ za rok 2006 nahlášena žádná data. Následující tabulka tak nakonec odráží jen pořadí podle úniků do vody u těchto látek: **arsen a sloučeniny, chrom a sloučeniny, kadmium a sloučeniny, kyanidy, měď a sloučeniny, nikl a sloučeniny, olovo a sloučeniny, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), rtuť a sloučeniny a zinek a sloučeniny**. Z nově do IRZ zařazených látek byly pro tuto skupinu látek do IRZ ohlášeny úniky do vody u atrazinu.

Pořadí	Organizace	Provozovna	Lokalita	Množství v kg	Trend
1.	ČEZ, a.s.	Jaderná elektrárna Dukovany	Dukovany	175,0	↓
2.	Sklo Bohemia, a.s.	Sklo Bohemia, a.s.	Světlá n. Sázavou	83,0	↑

Tabulka 8 – styren

Pořadí provozoven podle množství **styrenu** v celkových **únicích** do ovzduší podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2007 (<http://www.irz.cz>).

Pořadí	Organizace	Provozovna	Lokalita	Množství v kg	Trend
1.	ACO Industries, k.s.	ACO Industries, k.s.	Příbyslav	5882,6	↓
2	DUNO CS s.r.o.	Moraveč	Pelhřimov	3155,0	↑

Tabulka 9 - formaldehyd

Pořadí provozoven podle množství **formaldehydu** v celkových **únicích** do ovzduší podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2007 (<http://www.irz.cz>).

Pořadí	Organizace	Provozovna	Lokalita	Množství v kg	Trend
1.	KRONOSPAN OSB, s.r.o.	KRONOSPAN OSB	Jihlava	11384,0	↑
2.	Dřevozpracující družstvo	Dřevozpracující družstvo	Lukavec	8560,0	-
3.	KRONOSPAN CR, s.r.o.	KRONOSPAN CR	Jihlava	4673,1	↓

Tabulka 10 – rtuť (v odpadech)

Následující průmyslový provoz v kraji Vysočina v roce 2007 vypustil nebo předal v odpadech nebo odpadních vodách nejvíce rtuti.

Pořadí	Organizace	Provozovna	Lokalita	Množství v kg
1.	Vodovody a kanalizace Havlíčkův Brod, a.s.	ČOV Havlíčkův Brod	Havlíčkův Brod	1,45

Příloha: Graf ukazující vývoj emisí formaldehydu z provozů v Kronspanu

